

Poslechněte si 8. díl našeho klimapodcastu Hlasy proměny: Znepokojení nestačí. Je klimatická změna generační problém?

4.7.2024 - | Člověk v tísní

O občanské povinnosti, výhledovém rodičovství i klimatickém žalu promluví ekoložka Yvonna Gaillyová, ředitelka Ekologického institutu Veronica, Jan Krajhanzl, ředitel Institutu 2050, Veronika Ambrozy, metodička klimatického vzdělávání v Člověku v tísní a mediální vědkyně Lenka Vochocová a Jana Rosenfeldová.

Pasivní dům i Babičky za klima

„Je to dnes vlastně občanská povinnost, být angažovaný,“ říká ekoložka Yvonna Gaillyová, ředitelka Ekologického institutu Veronica, a dodává, že jí jde spíš o význam než o slova, ať už je to angažovanost nebo aktivismus.

Yvonna Gaillyová je vystudovaná fyzička, celý život se věnuje ochraně klimatu. Stojí např. za řadou udržitelných projektů ve vesničce Hostětín, jako je obecní výtopna na biomasu, moštárna s ekologickou produkcí, kořenová čistírna odpadních vod, solární panely, šetrné pouliční osvětlení, pasivní dům – vzdělávací středisko, kompostovací toaleta, zelené střechy.

Nejnověji se pustila do organizování iniciativy Babičky za klima.

Mladí mají negativní vizi budoucnosti

Z výzkumu České klima 21 vyplývá, že česká společnost považuje změnu klimatu za závažný problém. Také v tuzemsku nenajdeme nic jako mezigenerační konflikt ohledně boje se změnou klimatu.

Při velmi podrobném čtení výsledků si nicméně můžeme všimnout, že ve skupině mladých lidí ve věku 15–20 let se častěji vyskytuje např. klimatický distres, upozorňuje Veronika Ambrozy, metodička klimatického vzdělávání v organizaci Člověk v tísní.

„Projevuje se jako různé pocity strachu, smutku či beznaděje. Zároveň si tato věková skupina častěji myslí, že ji čeká horší život, než měli lidé před nimi,“ upřesňuje výsledky výzkumu Veronika Ambrozy.

Řez mezi generacemi není příliš jasný

Na zmíněném výzkumu se podílel ředitel Institutu 2050 Jan Krajhanzl, který doplňuje, že pokud bychom chtěli hledat rozdíly mezi generacemi, najdeme nějaké minimální: *„Starší generace je ve srovnání s ostatními věkovými skupinami o maličko důslednější v domácí ekologii.“*

Znovu ale opakuje, že kdo by čekal nějaký jasný řez generacemi, bude zklamaný: *„Ty názory nejsou příliš rozdílné.“*

Mladým stále upíráme politickou aktivitu

Česká média si za referování o aktivitách mládeže na ochranu klimatu pochvalu nezaslouží – to je závěr, ke kterému došly mediální vědkyně Lenka Vochocová a Jana Rosenfeldová, když zkoumaly 347 článků o aktivitách Fridays for Future. Dospěly k tomu, že média v Česku při pokrývání této problematiky dodávají do svého pokrytí generační konflikt, bez ohledu na to, zda aktivity FFF schvalují, nebo ne.

Dalším rozměrem mediálního pokrytí je silně normativní je pohled na dětství a mládí. *„Mladým upíráme politickou aktivitu, nepovažujeme je za zralé politické aktéry, doporučujeme jim, ať nejdříve dostudují a dospějí v experty a až potom, z expertní pozice, bojují s klimatickou změnou,“* uvádí příklady mediálních diskurzů Lenka Vochocová.

Solutions journalism - novinářina zaměřená na hledání řešení

Co jí v české mediální krajině v souvislosti s aktivitami na ochranu klimatu chybí, je novinářina zaměřená na hledání možných řešení – tzv. solutions journalism.

„V souvislosti s krizemi, jako je klimatická krize nebo válka na Ukrajině či pandemie covidu, se posiluje důraz na to, že žurnalistika může vypadat jinak. Nemusí akcentovat nebo uměle vytvářet konflikt, ale může se zaměřovat na hledání řešení palčivých problémů společnosti,“ popisuje Lenka Vochocová s tím, že se pak nezvou do diskuzí zastánci opačných názorů, ale média fungují více jako mediátoři nebo facilitátoři různých společenských hlasů na dané téma a snaží se přispět k dohodě.

Kde náš klimatický podcast najdete

Podcast Hlasy proměny: Mění se klima, měníme se i my můžete poslouchat na našem YouTube kanálu a ve všech běžných podcastových aplikacích (Spotify, Apple Podcasts, České podcasty).

Kdo jsou autoři

Podcast „Hlasy proměny: Mění se klima, měníme se i my“ vznikl v organizaci Člověk v tísni. Osmou a závěrečnou epizodu připravila Magdalena Trusínová. O mix zvuku se postaral Tomáš Tkáč, hudbu složil Tomáš Pernický, dramaturgii zastala Martina Pouchlá a věcnou správnost garantuje Veronika Ambrozy. Autorkou vizuálu je Kateřina Číberová.

<https://www.clovekvtisni.cz/poslechnete-si-8-dil-naseho-klimapodcastu-hlasy-promeny-znepokojeni-ne-staci-je-klimaticka-zmena-generacni-problem-11627gp>